

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

28. An agnotus, si non fuerit confessus in articulo mortis teneatur
Parochus cum periculo vita Sacramentum Extremæ-Vnctionis illi
ministrare? Et quid si aliquis peste infectus, qui antequam indicarit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Ref. i. huius
annoc per
toam can
attente lege.

validè dubitaretur de illius salute, si absque viatico deederet; ar à longè possèt Parochus hortari oues peste laborantes, vt patienter sustineant infirmitatem, ac propositum habeant suscipiendi viaticum; quia in casu necessitatis indicatur satis esse propositum suscipiendi, & sic etiam adimpletur præceptum. Ita Molfesius, & ante illum Maior in 4. sent. dist. 7. quæst. ult. & dist. 23. quæst. 1. sed contrariam sententiam docent Villalobos ubi supra, & Rodriguez in summa tom. 2. cap. 87. num. 8. cum aliis.

RESOL. XXVII

An Parochus tempore pestis teneatur cum periculo vite ministrare Sacramentum Extreme-Vnctionis?
Et an in aliquo casu possit Parochus excusari à ministratore Penitentia, vt quando esset certus mortaliter infirmum non habere conscientiam peccati mortalis? Ex part. 5. tr. 3. Ref. 93.

Quæ hic est
Ref. antecede-
ns. & in
tom. 3. tr. 1.
ex Ref. 60.
§. vlt.

§. 1. **R**espondeo negatiuè, quia non est sacramentum necessitatis, & alioquin sufficienter subuenitur necessitati infirmi per alia duo sacramenta Penitentia, & Eucharistia, vt ego ipse docui in 3. part. tract. 4. resol. 174. Imò Fillucius tom. 1. tract. 3. cap. 5. num. 99. putat in aliquo casu posse excusari Parochum à ministratore sacramenti Penitentia, vt quando esset certus mortaliter infirmum non habere conscientiam peccati mortalis, & alioquin periculum vite magnum esset. Vnde non est audiendus Turrianus in summa part. 2. cap. 136. dub. 3. conclus. 1. asserens Parochum teneri ad ministrandum hoc sacramentum subdito laboranti morbo contagioso, etiam cum periculo contagij & mortis, & ita nostram sententiam tenet etiam Tannerus tom. 4. disp. 7. quæst. 1. dub. 3. num. 62.

RESOL. XXVIII

An agrotus, si non fuerit confessus in articulo mortis teneatur Parochus cum periculo vite Sacramentum Extreme-Vnctionis illi ministrare?
Et quid, si aliquis peste infectus, qui antequam incidit in amentiam, incidit in peccatum mortale, de quo solum habuit attritionem, an tunc Parochus teneatur cum periculo vite hoc Sacramentum ministrare, nisi Pastor esset valde necessarius, ex cuius morte multis immineret periculum spirituale? Ex p. 5. tr. 3. Ref. 83.

§. 1. **R**espondeo negatiuè cum Hurtado de Sacramento Extreme. Vnct. dist. 1.2. in fine. vbi sic ait. Obseruandum est Parochum ex iustitia, aut ex fidelitate teneri conferre extremam Vnctionem agrotis eâ indigenti, eamque saltem interpretariuè petenti, quia tenetur non solum necessaria, sed etiam vitia rationabiliter petenti conferre, præsertim in periculo mortis, nihilominus ad id non tenetur, quando ipsi imminet periculum mortis ex administratione, vt ob pestem infirmi, aut aliter, quamuis infirmus sit absque Extreme-Vnctione decessurus, & quamuis nullum aliud Sacramentum susceperit, quia ex vna parte potest infirmus absque Extreme-Vnctio ne per contritionem saluari, & ex altera parte non satis constat Extremam-Vnctionem sufficere, ad delenda mortalia quoad culpam. Ita Hurtadus, cui adde Adamum Tannerum in suis eruditissimis commentariis ad D. Thomæ tom. 4. disp. 7. quæst. 1. dub. 3. num. 62. Sed hoc intelligendum esse docet Iacobus Granado de Sacram. in 3. par. contr. 8. disp. 8. num. 6.

nisi Parochus certò seiret agrotum esse in statu peccati mortalis, & hoc remedio liberandum esse probabilius sibi persuaderet, nam in hoc casu, qui ceu metaphysicus est, patitur æger extremam necessitatem spirituales, cui etiam cum periculo vite temporalis subuenire tenetur. Ita Granadus. Et alii eum similem ponit etiam Propositus in 3. part. quæst. vlt. de sac. extr. Vnct. dub. 6. num. 47. vt, v. g. si aliquis est infectus peste, qui antequam incidere in amentiam incidit in peccatum mortale, de quo solum habuit attritionem, tunc enim putat Parochum teneri cum periculo vite hoc Sacramentum ei ministrare, nisi Pastor esset valde necessarius, ex cuius morte multis immineret periculum spirituale, non tenetur compellitur, cum imminens graue malum spirituale communitatis, cui obligatur, præponderet malo vitæ, & magis obligetur ipsi communitati, quam linguis in particulari: vnde non potest cum graui detrimen- communitatis priuatis consulere, v. g. in locis hæreticis infectis, vel vicinis hæreticis, pro quibus vitæ nullus Pastor inueniri, saltem mediocriter idoneus Pastor, cuius vita est necessaria ad conferendos subditos in fide, non potest cum aperto vite periculo sacramentum Extreme-Vnctionis ministrare, cuius in casu supra posito.

RESOL. XXIX

An si agrotus sit morti proximus, & non inueniatur Parochus, possit simplex Sacerdos, etiam Regularis Sacramentum Extreme-Vnctionis infirmo ministrare?
Et an si extra casum necessitatis, absente Parocho, Sacerdos infirmum vngeret, in excommunicationem præter peccatum mortale incurreret, vel an hæc excommunicatio restricta sit tantum pro Religiosis? Ex part. 5. tr. 3. Ref. 82.

§. 1. **H**ic casus accidit in quadam villa, & ad illum liber respondere cum verbis Iacobi Granado de Sacram. in 3. part. contr. 8. tract. 2. dist. 8. num. 5. vbi sic asserit. Dubitatur potest, an sufficiat licentia tacita, vel præsumpta proprii Pastoris, vt Sacerdos secularis, vel religiosus possit aliam ministrare hoc Sacramentum. Respondetur cum Soto in disp. 23. quæst. 2. art. 1. quando clarè præsumitur proprium Pastorem id velle, tunc posse licite ministrare hoc Sacramentum à quolibet Sacerdote, rectè addunt Suarez disp. 44. sect. 2. & Henriquez cap. 13. §. 4. si agrotus sit iam proximus morti, & obtineri nequeat licentia à Parocho proprio, quia abest, siue quia non vult illam concedere, potest se aliam Sacerdotem conferre illi hoc Sacramentum, quia proprius Parochus non est rationabiliter inueniri, & saltem credi debet Summum Pontificem tunc velle, ne æger priuatur hoc Sacramento, quod licet non sit de necessitate salutis, est valde vitæ, & accidere potest, vt ab eo pendat salus æterna, nimirum virtute illius Sacramenti consequatur remissionem peccatorum mortalium, vt aliquando ob- rineri potest. Ita Granadus. Vnde non est audiendus Gauantus in Enchirid. Epist. 207. Extreme-Vnctio, num. 3. vbi docet Religiosos non posse ministrare hoc Sacramentum, nec etiam in necessitate; sed contrarium tene cum Ioan. Propositio in 3. part. quæst. vlt. de sacram. Extr. Vnct. dub. 6. num. 43. & Antonio Fernandez in Medulla casuum conscientie, part. 3. cap. 1. §. 1. num. 8. vbi tamen aduertit, si extra casum necessitatis absente Parocho Sacerdos infirmum vngeret, in excommunicationem præter peccatum mortale.